

Handläggare
Kristina Björkegren Linder
Telefon: 08-508 33 890**Till**
Utbildningsnämnden
2021-02-18

Indragna kuratorstjänster

Skrivelse från Kristina Kratz (V)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
UtbildningsdirektörLee Orberson
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Kristina Kratz (V) har lämnat en skrivelse till utbildningsnämnden gällande indragna kuratorstjänster. I skrivelsen ställer Kratz frågor om skolornas förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och konsekvenserna av att dra in kurators- och skolpsykologtjänster.

Förvaltningen anser att kuratorsprofessionen är en viktig del av elevhälsoteamet, även i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Att stävja, upptäcka och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck är ett prioriterat område som utgår från den av utbildningsnämnden antagna handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och våld i nära relationer. All personal i skolan, från mentorer och elevassistenter till studie- och yrkesvägledare (SYV) och modersmåls lärare ska ha grundläggande kunskaper i området samtidigt som elevhälsoteamen har djupare kunskaper utifrån sina professioner.

Ytterst är det rektor som ansvarar för att organisera och leda verksamheten utifrån gällande handlingsplaner och styrdokument. Rektor är också den som har bäst kännedom om de lokala

förutsättningarna och behovet av de specifika professioner som ska ingå i organisationen.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Kristina Kratz (V) har lämnat en skrivelse till utbildningsnämnden gällande indragna kuratorstjänster.

I skrivelsen hänvisas till Nationella kompetensteamet och Origos iakttagelser att det hedersrelaterade våldet och förtrycket av barn och unga ökat, trots en pågående pandemi och skärpt lagstiftning inom området. I skrivelsen framhålls att den enskilt viktigaste insatsen för att upptäcka barn som lever i en hedersrelaterad kontext är yrkesverksamma med särskild kunskap om denna specifika form av förtryck. I skrivelsen identifieras skolornas elevhälsoteam och då särskilt skolkuratorer och skolpsykologer som ”spindeln i nätet med stöd för såväl elever som lärare”. Med anledning av detta ställs frågor om skolornas förebyggande arbete mot våld och förtryck och konsekvenserna av att dra in kurators- och skolpsykologtjänster.

- Vilka kompetenshöjande åtgärder har tagits i skolan för att stärka det förebyggande arbetet mot våld och förtryck med tanke på de resultat som framkom i stadsrevisionens rapport 2019?
- Ser förvaltningen behov av ytterligare förstärkning under den pågående pandemin?
- Vilka konsekvensanalyser har gjorts inför indragningar av kuratorstjänster och skolpsykologer och vad har resultatet av dessa analyser visat på?
- Hur garanteras samverkan i skolan och mellan olika professioner kring ett utsatt barn när nödvändiga funktioner såsom skolkuratorer sparas in på?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 9 februari 2021. Ärendet kommer också att behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 10 februari 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Elevhälsan och hedersrelaterat våld är sedan tidigare prioriterade områden inom utbildningsförvaltningen. Elevhälsan är en viktig kugge i det våldspreventiva arbetet.

Stockholm, Göteborg och Malmö genomförde under 2017 - 2018 en storstadsgemensam kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck bland elever i årskurs 9. Kartläggningen visade på en upplevd hedersutsatthet hos runt tio procent av eleverna. I anslutning till att studiens resultat presenterades gav utbildningsnämnden förvaltningen i uppdrag att arbeta fram en handlingsplan för stadens kommunala skolor.

I november 2019 antogs utbildningsnämndens handlingsplan mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2019 – 2020. Syftet med planen var att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och struktur för skolornas arbete med att förebygga och motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck med betoning på kompetenshöjande, breda utbildningsinsatser kring orosanmälningar till socialtjänsten och kunskaper kring tecken på utsatthet.

De yrkesgrupper som har behövt mer fördjupade kunskaper för att kunna leda utvecklingsarbetet på respektive skola erbjöds sådan riktad kompetensutveckling inom ramen för förvaltningens stöd. På intranätet har lagts ytterligare utbildningsmaterial och länkar till digitala utbildningar för de medarbetare som inte haft/har möjlighet att delta i de fysiska utbildningssatsningarna eller de som vill fördjupa sig ytterligare. Utöver kompetenshöjningen har fokus i handlingsplanen också legat på att skapa strukturer för att på bästa sätt erbjuda information till barn och ungdomar om vart i staden de kan vända sig om de behöver stöd och hjälp gällande våld i nära relationer och/eller hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen har vidtagit flera åtgärder för att höja kunskaperna och informationsarbetet kommer att fortgå; förvaltningen ser därför inte skäl att förstärka detta ytterligare med anledning av pandemin.

Förvaltningen har även deltagit i framtagandet av Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2021 – 2027. Programmet kommer att utgöra ytterligare stöd för skolornas fortsatta utvecklingsarbete.

Strategin i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck har varit att skapa såväl bredd som djup. Arbetet för att stävja hedersrelaterat våld och förtryck är hela skolans ansvar. All personal i skolan, från

mentorer och elevassistenter till studie- och yrkesvägledare (SYV) och modersmåls lärare ska ha grundläggande kunskaper i området samtidigt som elevhälsoteamen har djupare kunskaper utifrån sina professioner.

Kuratorsprofessionen är en viktig del av elevhälsoteamet. Den optimala sammansättningen av teamen på skolorna är dock inte densamma över staden. Ytterst är det rektor som ansvarar för att organisera och leda verksamheten utifrån gällande handlingsplaner och styrdokument. Detta är inte beslut som fattas av central utbildningsförvaltning. Rektor är den som har bäst kännedom om de lokala förutsättningarna och behovet av specifika professioner i organisationen. Det är också rektor som ansvarar för att göra konsekvensanalyser och samverka dessa i samband med eventuella personalförändringar.

Behoven skiljer sig åt då de lokala förutsättningarna ser olika ut. I en miljö gör skolan inklusive elevhälsoteamet bedömningen att fokus bör ligga på att öka elevers motivation och där kan en förstärkt studie- och yrkesvägledning i teamet behövas. I en annan miljö behöver elevhälsan och skolan utveckla relationerna med hemmen. Där kanske det behövs en förstärkning av till exempel socialpedagoger eller socionomer. Rektor beslutar även om hur samverkan mellan de olika professionerna i teamet ska se ut på respektive skola. Varje skola säkerställer att nödvändig samverkan sker kring barn i behov av särskilt stöd.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är ett svar på ett antal frågor i en skrivelse gör förvaltningen ingen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelsen ”Indragna kuratorstjänster”